List 9. **NOVICE** Tečaj LIV.

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemane za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemane pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserate) vzprejemlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 28. februvarija 1896.

Politiški oddelek.

Po deželnih zborih.

II.

Na Štajerskem se Slovenci letos niso udeleževali zborovanja. Vzlic temu je pa nemška večina ob vsaki priliki se zaganjala v Slovence. Izvlekla je zopet celjsko vprašanje na dnevni red in se jezila, da je vlada osnovala gimnazijo v Celju. Nemškemu dijaškemu zavetišču v Celju, ki nima druzega namena, kakor slovenske otroke izvabljati na nemško gimnazijo, je zbor dovolil 1000 gld. podpore. Veliko poslancev je zagovarjalo tudi podporo družbi Südmarck, kar pa ni obveljalo.

Predlagalo se je mej drugim, naj se slovenskim poslancem, ki jih ni v deželnem zboru, razveljavijo mandati. Ker je potrebno za to premembe deželnega reda, se stvar letos še ni rešila.

S posebno vspešnim delovanjem se pa ta zbor tudi v gospodarskem oziru ne more pohvaliti. To se je pa videlo, da tudi v gospodarskih ozirih je večina proti Slovencem jako pristranska. Najvažnejše njegovo delo je, da je sklenil nov zakon o preskrbovanju ubogih.

Koroški deželni zbor je pa kazal svoje nasprotovanje veri s tem, da se je uprl upeljavi usmiljenih sester v koroško deželno bolnico in pa vpeljavi veronauku v višjih razredih celovške realke. V gospodarskem oziru je važno, da je sklenil osnovo deželne hipotečne banke. Ta stvar je pomenljiva tudi za nas. Tudi v kranjskem deželnem zboru se je o svojem času bil stavil predlog o osnovi take banke. Sedaj bodemo videli, kako se bode obnesel ta zavod na Koroškem in če bode koristil manjšim kmetom, ali pa le veleposestnikom. Če bodo vspehi na Koroškem ugodni, se bode pač tudi na Kranjskem tak zavod osnoval.

Seveda tudi letos ni mogla večina zatajiti svojega nasprotja do nas Slovencev. Pokazala je to že pri volitvi v odseke, ko je g. Einspilerja popolnoma prezrla, drugega slovenskega poslanca pa volila le v dva manj važna odseka. Še očitneje se je pokazala pri razpravi o šolskem proračunu. Večina našega narodnega boja se suče okrog šolstva, zato je tudi razprava o šolskem vprašanju najpoučljivejša. Zaradi tega pa hočemo še jedenkrat malo obširneje o njej spregovoriti. To je pa tudi zaradi tega potrebno, ker to, kar smo dosedaj pisali o govoru koroškega škofa v deželnem zboru, se povse ne strinja s tem, kar piše o tem celovški „Mir“. Mi smo v svojem poročilu držali se poročil vladnega korespondenčnega biro-a in pa vladnih listov, od katerih se mora zahtevati, da nepristranski poročajo.

V 22. seji dne 1. svečana so se poslanci razgovarjali o šolskih zadevah. Poročal je dr. Steinwender o šolskem proračunu, ki kaže, da potrebuje dežela l. 1896. za šole: 507.770 gld. G. posl. Einspieler na to v daljšem govoru navaja uzroke, zaradi katerih glasuje s poslancem Murijem proti tej točki. Da bi kdo ne rekel, da smo s šolami zadovoljni, ponavlja upravičene naše pritožbe. V šoli se ne sme samo poučevati, marveč se mora tudi izgojevati. To se pa ne zgodi, če se omejuje celo verski pouk, kakor je bilo v Prevaljah. Glede slovenskega pouka je ostalo vse pri starem, in kjer se potegujejo za slovenske šole, se to zabranjuje od višje strani, kakor v Tolstem vrhu in v Selah. Oblastva sama pa bi imela skrbeti za to, da se šole postavijo na pravo podlago in da se otroci poučujejo v tistem jeziku, katerega govorijo.

Proti Einspielerju je govoril Plavec in pogreval stare čenče, da so sedanje šole dobre in prave in da so ž njimi zadovoljni (kdo?).

Na to je gosp. knezoškof pojasnil prepir zaradi veronauka na prevaljski šoli, kjer je učitelj otrokom vzel slovenske katekizme, katere jim je bil dal katehet. V obče pa moramo reči gospodom — tako nadaljuje knezoškof — in mislim, da mi nobeden ne bode ugovarjal: Naj bi bil vendar enkrat mir v naši deželi in našel se bode tudi način, kako to doseči. Nadalje poudarja, da se Slovenci ne branijo nemščine; pa kakor se sedaj poučuje, se je ne morejo naučiti.

C. kr. dež. nadzornik dr. Gobanc s sladkimi besedami povzdiguje nemščino in pravi, da treba stvar pogledati z višjega stališča. Kako dobre so nemške šole, dokazuje z nemško šolo č. sester v Gospi sveti, kjer se baje slovenske učenke dobro naučijo nemški. In kakor tukaj, lahko tudi drugod učijo nemški učitelji slovenske otroke. Potem spregovori še o razmerah v Prevaljah, Globasnici in Šmihelu, na kar posl. Ehrenwerth govori o šoli v Prevaljah ter priznava, da učitelji niso storili prav, ko so jemali otrokom katekizme.

Dež. predsednik pravi, da se v dež. zboru že dolgo niso čule tako miroljubne besede, kakor jih je spregovoril knezoškof. Ker se tudi on trudi za narodni mir, zato pozdravlja te besede in pričakuje samo potrebnih navodil, da se bo to tudi doseglo. Knezoškof odgovori, da jezikovni (nemški) pouk ne more biti glavni namen šolam in da mora katehet govoriti v materni besedi otrok, če hoče s poukom kaj doseči.

Posl. Einspieler odgovarja predgovornikom, zlasti dež. nadzorniku in pojasni še enkrat šolski prepir v Prevaljah. Poročevalec dr. Steinwender zagovarja agitatorje, ki naj le budijo narodno zavest in pravi, da Slovenci nimajo uzroka, se pritoževati.

Letošnji šolski razgovor v dež. zboru je z nova pokazal, da se naši nasprotniki, visoki in nižji, prav nič niso naučili, niti se poboljšali, in da nam hočejo ostati nasprotni do zadnjega, ker ima „pravica“ na Koroškem še vedno zavezane oči. Čisto stvarno in mirno, s temeljitimi razlogi je pojasnil posl. Einspieler naše šolske razmere, zastonj; zakaj dr. Gobanc je s starimi frazami in piškavimi razlogi zagovarjal sedanjo šolo, opravičeval nepostavnost, ker je hotel dokazati, da kar je po vseh drugih deželah črno, je na Koroškem — belo, da kar nikjer ne velja, ker je proti natorni postavi, obvelja na Koroškem!

Politični pregled.

Državni zbor je minoli teden rešil prvo branje predloge o volilni reformi V dolgi debati so vse stranke pojasnile svoje stališče. Nobena ni povse zadovovljna z vladno predlogo. Konservativni veleposestnik grof Falkenhayn se je izjavil za to, da bi se deželnim zborom zopet vrnila pravica voliti državne poslance. Mladočehi so se izrekli za občno volilno pravico. Dr. Stransky je celo zahteval volilno pravico žensk. Krščanski socijalist knez Liechtenstein je zahteval občno volilno pravico kot prehod k volilni pravici po poklicih Levičarji bi radi, da se v dosedanjih kurijah volilna pravica še bolj omeji in se določi, da se ne sme volilna pravica razširiti v dosedanjih kuri ah brez dvetretjinske večine. Posl. Pfeifer je zahteval, da se za Kranjsko dovoli v novi kuriji še jeden mandat. Poslanec Vošnjak je zahteval boljšo razdelitev okrajev na Štajerskem. Predloga se je izročila odseku. Odsek je takoj začel razpravo o njej. Klun je v odseku se izrekel proti temu, da bi hlapci ne volili in zahteval za Kranjsko v novi kuriji dva mandata. Pojavilo se je že cel kup nasprotnih mnenj. Kdo ve, če se bode pri tacih razmerah dobila potrebna dvetretjinska večina. Razprave v odseku bodo gotovo dolge in ni prav verojetno, da bi se stvar rešila že letošnjo pomlad, kakor želi vlada. Nekaterim poslancem je tudi na tem, da se stvar zavleče, ker se boje, da se po dovršeni volilni reformi takoj razpusti državni zbor. Pri novih volitvah več ne upajo biti voljeni, za to bi pa radi, da sedanji državni zbor ostane prav do konca svoje poslovne dobe.

Upravno sodišče je zavrglo pritožbo protisemitov proti razpustu mestnega zbora dunajskega. Nove volitve se vrše še te dni. Vse stranke so že izdale svoje volilne oklice. Kakor se kaže, upati je, da zmagajo protisemitje v tretjem in drugem razredu skoro v vseh volilnih okrajih, pa tudi v prvem dobe kak mandat. Celo liberalni listi ne kažejo nobenega upanja, da bi zmagali liberalci. Njih jedino upanje je še, da bode vlada zopet razpustila mestni zbor. To pa seveda še ni tako gotovo. Grof Badeni bode nam spoznal, da bi to nobenega smisla ne imelo, ako ni pri novih volitvah pričakovati boljšega izida Za vlado je stvar zares malo težavna, ker se je predaleč v stvar zapletla, a se bode že izmotala, kajti dunajski mestni zbor nima odločevati, tudi naj bode avstrijski ministerski predsednik.

Obnovljenje pogodbe z Ogersko. — Tudi v ogerskem državnem zboru so se začeli pojavljati glasovi proti obnovljenju pogodbe v sedanji obliki. Kossuth in Molner sta predlagala, naj se carinska pogodba z Avstrijo odpove. Ta predloga je pa le vlada najela, da bi se nanju opirala pri obnovljenju pogodbe. Tudi liberalni klub se je že posvetoval, da bi stavil podoben predlog. Ogri se torej ne kažejo zadovoljne niti s sedanjo pogodbo. Mi pa mislimo, da se jim nič več ne posreči doseči tako ugodne pogodbe, kakor je sedanja. Naša državna polovica je že dovolj plačevala za Ogre. Če se vpelje mej Avstrijo in Ogersko carinska meja, bode to le Ogrom škodovalo, ne pa nam.

Italija. — Italijansko vojno ministerstvo je naenkrat upokojilo deset svojih generalov in to tacih, ki so še popolnoma krepki in ki so se odlikovali s svojo spretnostjo in znanostjo v vojaških zadevah. To upokojenje je v zvezi s tem, ker se je od strani teh generalov čulo večkrat kritikovanje in grajanje odredb vojnega ministerstva. Da bo to moglo po svoje nadalje gospodariti, je odstranilo omenjene generale. Da pa vojno ministerstvo ne ravna preveč modro, in njegova dela niso brez napake, kaže najbolj žalostna vojska v Afriki. Italijanska vlada vodi tako nesrečno ondi vojsko, da utegne ta Italijo malone ob vse pripraviti. Vsakdanji stroški znašajo do 800.000 lir, a uspehov ni nobenih. Mej italijansko vojsko so nastale bolezni in živeža primankuje. Poročila vedo povedati, da poveljnik italijanske vojske general Baratieri slabo skrbi za organizacijo svoje armade, v kateri vlada nebrižnost in nered. Italija ima sedaj v Afriki 37 bataljonov po 600 mož in v kratkem se odpošlje nadaljnih 12 bataljnov tja. In vkljub temu ni upati na uspehe Dne 5 marcija se snide poslanska zbornica, in vladi nasprotni poslanci mislijo tedaj strogo prijeti vlado, da tako nerodno postopa v Italiji.

Bolgarija in Rusija. — Precej po prestopu knezevega sina princa Borisa k pravoslavju, je turška vlada svojo avtoriteto uporabila v to, da je svetovala vsem velevlastim, katere so podpisale berolinsko pogodbo, naj pripoznajo princa Ferdinanda knezom bolgarskim. Temu pozivu turške vlade so se takoj odzvale vse dotične velevlasti, le Anglija se je malo obotavljala, a naposled vendar le tudi pripoznala princa Ferdinanda knezom bolgarskim. Če so razni listi trdili, da Ferdinand s popravoslavjenjem ne bo nič dosegel, se mora vendar zdaj reči, da je s tem, da je ustregel želji Rusije, dosegel to, da so ga velevlasti pripoznale za kneza bolgarskega. Velik upliv Rusije na vso svetovno politiko se je pokazal tudi tu. Japonsko-kitajskega prepira gospodar je Rusija, armenskih homatij vladarica je Rusija in sploh vse velevlasti se ozirajo povsod na Rusijo Smelo se trdi, da je gospodar svetovne sedanje situacije Rusija — Poroča se, da je neki policist povedal, da je bil priča Stambulovega umora in da je morilce videl, ter je imenoval imena Policista so zaprli. — Neki list zatrjuje, da je bolgarski knez Ferdinand rekel odposlancu ruskega carja generalu Goleniščevu, da namerava sam v kratkem

prestopiti k pravoslavni veri. — Važno je, ker so velevlasti priznale kneza Ferdinanda, ne da bi bile zahtevale novo volitev zato, ker so Ferdinanda volili tudi poslanci Vzhodne Rumelije. Po dogovoru berolinskem je knez bolgarski le guverner Vzhodne Rumelije. S tem pa, da so ga velevlasti kar tem potom pripoznale, so dovolile takorekoč zjedinjenje Vzhodne Rumelije z Bolgarijo, s tem je zjedinjena takozvana Južna Bolgarija, kar pomeni veliko za bolgarsko zgodovino. — Srbija in Grška baje nameravati zvezo proti Bolgariji, ker se je spravila z Rusijo in se vsled tega bojita prevelikega vpliva te na Balkanu, posebno v Bolgariji.

Obrtnija.

Samostalni predlog obč. svèt. Iv. Šubica glede ustanovitve državne obrtne šole mehaniško-tehnične smeri v Ljubljani.

V seji občinskega sveta ljubljanskega dne 20. t. m. je obč. svet. Šubic stavil naslednji samostalni predlog:

Pospeševanje obrtnega šolstva v deželnem stolnem mestu je spadalo že od nekdaj mej najbolj važne programske točke občinskega sveta ljubljanskega. Z visokim deželnim zborom vred se je pri raznih prilikah oglašal pri visoki naučni upravi s prošnjami, da bi se ustanovili pri nas primerni obrtni zavodi. Osobito pa se je vedno in vedno ponavljala želja po višji državni obrtni šoli. Razmere niso bile ugodne realizovanju takih prošenj. Visoka vlada je pač ustanovila dve strokovni šoli v Ljubljani, a do višje državne obrtne šole nismo prišli; še danes smo prisiljeni za nekatere obrtniške stroke naše mlade, ukaželjne obrtnike s štipendijami pošiljati na tuje zavode. V novejšem času pa se je stvar jela obračati na bolje. Visoka naučna uprava je osobito na priporočilo visokorodnega gospoda deželnega predsednika sklenila intenzivneje proučiti obrtne razmere in potrebe po obrtnem pouku na Kranjskem. V ta namen je v deželo poslala vodjo tivše keramiške šole v Jičinu, Lovro Shotta, da preišče naš lončarski obrt in stavi primerne predloge; pozneje je došel dvorni svetnik, profesor vitez Haufte, da preštudira obrte po naši domovini. Našel je, da imamo poleg drugih obrtov skorej 1000 podjetij mehaniško-tehniškega značaja. Tudi število parnih kotlov je nepričakovano veliko, namreč 140. Vsled tega je prišel imenovani veščak do zaključka, da je treba dati tolištevilnemu in pomenljivemu obrtu priliko do strokovnega izobraženja in sicer s tem, da se ustanovi v Ljubljani višji obrtni zavod mehaniško-tehniške smeri. Visoka deželna vlada je ta nasvet podpirala in naučna uprava ga je predložila centralni komisiji za pospeševanje obrtnega pouka v razmotrivanje. Vladno predlogo je zastopal ministerjalni svetnik vitez Haymerle, ki se je zavzel za Hauffejev predlog in poudarjal, kako toplo je vso zadevo pospeševal visokorodni gospod deželni predsednik baron Hein. Po daljši debati, v kateri se je tudi član komisije, gospod cesarski svetnik Ivan Murnik oglasil ter stvar vneto priporočal, je centralna komisija v svoji XXXVIII. seji leta 1895. sprejela vladni predlog, glaseč se:

„Centralna komisija priporoča ustanovitev državne obrtne (delovodske) šole mehaniško-tehniške smeri v Ljubljani in priporoča naučni upravi, da prične z dotičnimi pogajanji“.

Vladni poročevalec je koncem svojega utemeljevanja tudi izjavil, da ima vsa stvar zato nekoliko težavno stališče, ker se ne ve, v koliki meri bodo mogli lokalni faktorji sodelovati pri vladni akciji; potresna katastrofa je spremenila vse razmere v Ljubljani in težko je reči, kako bode z lokalnimi prispevki.

Koristi nameravanega zavoda pač ni treba še na dolgo in široko utemeljevati. Stopimo le v naše večje delarnice in tvornice; povsodi nahajamo na boljših, važnejših mestih tuje delavce. Ozrimo se na železnico in njene naprave; naši domačini se morajo zadovoljiti z nižjim delom, strokovno bolj izobraženi tujci pa opravljajo tehnično višje stoječe opravke. Ako dobimo mehaniške železniške delarnice v Ljubljano, bode nameravana obrtna šola prepotrebna naprava za velik del našega obrtnega naraščaja. Brez nje bi bili navezani skoro izključljivo le na tuje delavsko osobje. Velik obrtni zavod pa bi donašal mestu tudi mnogo direktnih koristij. Budget vsake obrtne šole je jako velik. Sedanji strokovni šoli sta dobili lansko leto državnega prispevka 21.565 gld., svota, ki se je skoraj vsa v Ljubljani porabila. Večji zavod z dokaj večjim učnim osobjem bi donašal mestnim trgovcem in obrtnikom seveda še mnogo večjih prihodkov. Naj si bode torej stališče naše to ali ono, ustanovitev višje državne obrtne šole moramo z vsemi močmi podpirati in ravno glede na potresno katastrofo moramo gledati na to, da pridobimo mestu novih virov za zaslužek in prospeh.

Mestna občina bode pač morala dati novemu zavodu stanovanje, kajti to je običajna zahteva naučne uprave. Treba bode torej resno misliti na to, da zgradimo posebno obrtno-šolsko poslopje. Sedanji strokovni šoli sta nastanjeni pri Virantu in deloma v Cojzovi hiši na Bregu. Vsi prostori so natlačeno polni; tu ni mogoče nikake razširjave več. Najemščina znaša že blizu 4000 gld. Vse to dokazuje, da bode v interesu mesta treba zidati novo hišo, ki bode vzela v sebe bodoče obrtne šole.

Glede na navedene razloge toplo priporočam, da sprejme slavni občinski svet nastopne moje predloge:

1.) Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane hvaležno pozdravlja ukrep visoke naučne uprave, da se ima v Ljubljani ustanoviti obrtna šola mehaniško-tehniškega značaja.

2.) Občinski svet izreka, da je pripravljen, takoj stopiti z visoko naučno upravo v dogovor zaradi običajnih prispevkov mestne občine.

3.) Stavbinskemu odseku se naroča, da prouči, kje bi bilo primerno stavbišče za zgradbo obrtno-šolskega poslopja in stavi občinskemu svetu primerne predloge.

4.) Gospod župan se naprosi, da sporoči te sklepe visoki c. kr. deželni vladi.

---

*

Obrtnijske raznoterosti.

Sladkor bo zopet dražji postal, ker so na otoki Kubi ustaši ugonobili nasade sladkorjeve rastline. Lani so ga na Kubi pripravili 1,200.000 sodov, letos pa samo 150.000.

Svilnene robce opereš, ako jih dvakrat opereš v kuhani in shlajeni mrzli vodi od beneškega mila. Potem jih izperi v hladni vodi, dobro jih ovij in stresi, potem pa deni mej čisti platneni cunji in jih z likaj, dokler so še vlažni.

Madeži od pisalnega črnila praviš iz sukna, ako drgneš z gobo v bencinu namočeno. Če nimaš bencina, rabiš tudi lahko sveže gorko mleko.

Kmetijstvo.

S čim naj zasadimo gorska rebra.

Trtna uš je uničila vinsko trto po naših brdih in zatorej je potrebno, da gledamo, da na takih krajih kaj druzega nasadimo. Kjer so razmere ugodne, je pač še skoraj najbolje, da zopet vinograd zasadimo, če tudi je to težavno. To je posebno zaradi tega dobro, ker bojazen, da bodo italijanska vina popolnoma uničila ceno naših domačih vin, se ni uresničila. Dolenjsko in štajersko vino ima še vedno dosti visoko ceno, samo premalo ga je. Ljudje se italijanskega vina ne morejo dobro privaditi. Zaradi tega pa našim vinogradarjem ni treba obupovati. Seveda zasajenje vinogradov z ameriško trto precej stane. Pri tem je pa gledati, da rabimo za pomnoženje ameriških trt le popolnoma zdrav in dobro zrel les. Že pred trtno ušjo so vinogradniki vedeli, da ni vse jedno, kake bilfe da porabimo za pomnoženje trt. Na to je pa sedaj treba še bolj gledati. Skušnje se pokazale, da les iz senčnih vinogradov in pa iz krajev, kjer je že trtna uš, ni tako dober, kakor od drugod.

V več krajih pa vendar ne bode mogoče več zasaditi vinogradov, ker se to ne izplača. Kupca za vino moremo dobiti jedino, če je dobro, za vino slabeje vrste ljudje ne marajo, od kar se uvažajo tuja vina. Če kraj ni povse ugoden za vinarstvo, je pa treba gledati, da ga drugače izkoristimo. Za njive gorska rebra niso, ker so prestrma in je težavno obdelovanje. Nekateri so skušali saditi koruzo Poskus se pa ni posebno obnesel. V suhih letih jo suša rada zamori. Poskus z lucerno se je nekoliko bolje obnesel. Ta detelja pa tudi zahteva ugodnih tal. Mali vinogradnik tudi večkrat nima živine, da bi lucerno potreboval, drugače se mu jo pa pridelovati ne splača.

Najboljše je, če zasadi take kraje s sadnim drevjem. Izbrati mora dobre in kraju primerne sadne vrste. Res, da sadje precej ne rodi, a dokler ne zrase, se lahko mej sadje sadi krompir, kar tudi nekaj donaša. Lepo sadje se bode vedno lahko spečalo, posebno ker se vedno popolnujejo železnice in ceste, da se sadje lažje spravi na trg.

Pri tem pa moramo omeniti, da ni dobro zasajati in cepiti kdo ve koliko različnih vrst sadja, temveč rajši manj, pa tisto dobre. Trgovci namreč ne marajo za pomešano sadje, temveč hočejo vsako vrsto imeti zase. Sadjerejec se pa mora ozirati na zahteve trgovcev.

Kmetijske raznoterosti.

Pridelalo se je lani v Avstriji 10,925,586 met. centov pšenice, 16.459 650 met. centov rži, 13.291.583 met. centov ječmena, 18,180.049 met. centov ovsa in 4,769.600 met. centov koruze

Štajerska kmetijska družba je imela te dni svoj občni zbor. Pri tem zboru se je posebno naglašalo, da zajec in pa jelen nimata pravice do narodnogospodarskega obstanka in bi se zatorej morala popolnoma pokončati. Kmetje so se vsi ujemali v tem, če grajščaki hočejo imeti zajce in jelene, naj pa jim tudi za krmo skrbe, da ne bodo hodili na kmetska posestva delati škode. Seveda so nekateri prijatelji lova tudi zajca in jelena zagovarjali.

Jajčne lupine imajo v sebi mnogo apna in fosforjevih solij, ter so zatorej jako dobra krma za mlado živino. Seveda se morajo zmešati mej drugo krmo.

Poučni in zabavni del.

O dobu.

Izpod Uršelske gore piše se „Miru“: Dob ali hrast je kralj gozdnih dreves. Mogočnemu kralju gre večja čast, ko pritlikovcem. Čast vsakemu svojo! Zato smo bezgovec in celo zoprno koprivo pohvalili. Toda dobrotljivost do siromakov je na mogočnih, imenitnih tudi imenitnejša. Zato skažemo hrastu večo čast, smo bolj vneti zanj, ker je mogočen korenjak, pa vendar tako dober pomočnik slabim, bolnikom in koristen kakor malokatera naših rastlin. Sam zdrav, trden, močen, rad bolezni, slabosti ozdravlja in pa krepča, daje moč. Le v časti ga imejmo ter hodimo k njemu po to in ono. Hrast ni berač, „mi imamo“ in „kar imam, vse rad dam“ dobrotno pravi. Hitro poglejmo vse dobove imenitnosti. Dob ima zgodovino. Stari so gledali deset človeških rodov, dob dočaka 300 let. A nekdanji starci iz med njih so še kaj posebnega doživeli. Germani so ga nekdaj močno častili, bil je hrast bogu Gromu (ki grmi in „runske strele“ meče) posvečen, pod njim so imeli svojo vražjo božjo službo. Apostol Nemcev sv. Bonifacij jim je vpričo ljudstva tak svet hrast posekal. Ljudstvo strahoma čaka, kedaj bo runska strela udarila in ubila ga. Ko ga ni, ljudstvo vražje češčenje hrasta popusti. Tako je bil hrast celo priča pravega Boga in Kristusa. Še nemško pravljico.

Vrag se je z nekim nemškim kmetom pogodil, da bo kmetova duša njegova, kadar dob ne bo imel več listja. Jeseni je listje popadalo v gozdu, le dob je listje ohranil. Ko so pa v spomladi od hrasta jeli listi padati, se je vrag razveselil. Ali kmet vraga pelje v gozd in mu pokaže novo listje, ki je spet poganjalo. To videč se vrag ves togoten zaleti s svojimi kremplji v hrast in kremplje vsadi v listje. Zato je hrastovo listje narezano.

O koristi doba se da veliko povedati, a saj sami dobro veste, zakaj in kako imeniten je trdni dobovi les,

da se z ljubjem udeluje. Da se tudi šiške in ježice za barvanje, za zdravilo (štupa na rane zoper divje meso) in za črnilo porabijo, ni vsakemu znano. Nekod zelo cenijo ter znajo porabiti želod za pitanje živine. Tudi naše mamice že poznajo želodino vrednost, ker jim želod daje najbolj priljubljeno, a v prodajalnici drago jed, „ljubi žlahtni kofé“. Dobro jim tekni, privoščim jim ta žlahtni kofe, da le ne mislijo na strupenega, ki sosebno mladini kri pije. Kaj vedo ljube mamke dobrega povedati o želodovi kavi? Pravijo da ni slaba, da jo imajo rade. Želod, ki se svinje pitajo z njim, je redilen. Tako tudi kava, posebno pa jo priporočam slabim in otrokom. Za kavo se mora želod zrezati, posušiti in stleči; če prideneš žita, ovsa, pa imaš izvrstno kavo. Razun sadu se od doba porabi listje, skorja za zdravilo. Listje se za čaj skuha ali pa posuši in stolče za štupo. Skorja se kuha za čaj in za kopel.

Žagovina se tudi kuha. Za katere bolezni pa so in kako se rabijo? Povsodi dobro znano je že dobovo mazilo, ki se deva na gnojne rane, tje, kjer se zbira. To pride le na majhno ranico. Pa kako si pomagamo, če je v lekarno daleč in kako moremo pomoč, kakoršno je dobovo mazilo, dati ne le majhni ranici, temveč n. pr. celi nogi, truplu? Pokuhaj dobove skorje. Dveletna (na mladih vejah) znotranja zelena je prava. Kuha se pol ure. — Skorja vleče, pa zelo močno. (Nekdo si je za oteklino znotranjo v vratu skuhal skorje močno, da je bila zavrelica gosta ko mast in v to mast namočeno prt navezal na vrat. Pa mu je bila prehuda, to je premočno, je rekel, vleče ko zlomek.) Pokuhanje skorje bo toraj dobro za trde otekline, kraste, lišaje na rokah ali nogah. V pokuhnje namočen, pa izžet topel prt se ovije bolni ud ali pa se drži v soparu nad zavrelico. Za kopel je za potne in ozeble noge. Pa tudi za druge kopeli se porabi skorja. Enako moraš porabiti pokuhanje listov, tudi za rane. Pije se čaj iz skorje zoper krvavenje v želodcu ali črevah. Na 30 *gr* skorje vlij 200 *gr* ($^1/_5$ litra) vode. Čaj utrdi črева in je že večkrat ustavil hudo drisko. Ako se znotraj in zunaj rabi, ozdravi pokuhanje skorje „volka“, golšo (krof) želodčnega raka, ako imaš znotraj vnetje, popij čaja iz skorje vsak dan 1 žlico, ako te napihuje, tri žličice. Otrokom, ki imajo debelo grlo, daj ga vsak dan 1 žlico; če imajo želve (škrofelje) 3—4 žličice. Pokuhaj si skorje z vinom in sladkorjem, ako si na pljučah slab in kri pljuješ. Slabotni naj pijejo vsak dan dvakrat ta čaj z vinom ali še boljše s strdjo skuhan, 2—3 žlice. Pa tudi listje velja namesto skorje za otekline v ustih in krvaveče skranje, ali če mali jezičeh predolg raste (mogoče da tudi za one, ki imajo predolge jezike, „jezike kakor kravji rep“, kakor je nekdo povedal?)

Iz želodja napravimo si praške (štupe). Ni samo za kavo, ampak se tudi sama jemlje in sicer zoper drisko, za težko potrebo in zoper kamen. Zakaj pa so listi najboljši? Naredi si prašek iz njih. Ta se porabi za čaj za tiste bolezni na jetrih, zoper krvotok, za take, ki po noči vode ne drže in za znotranjo slabost sploh. Za slabost jemlji 2—3 žlice čaja na dan. List na jeziku pomaga kadar iz želodca žge. Zavrelica listja je dobra za vročinske mehurje, osepnice. Gotovo hrast korenjak ima veliko dobrega. Se li zavolj tega potegujejo Nemci zanj zatrjujoč, da je hrast njihovo nemško drevo? No jaz ne vem, čegavo drevo je, to vem, da kar jih je[naših, so naši; da imamo Dobe (kraje), Dobja, Dobrove, Dobnike (hiše). Hraste, Nemci pa tudi Aich- in Eicholzerje, pa menda še rajši Lindnerje (Linde je lipa), Lindenhofe in Lindenwirte. Pa naj bo hrast nemšk ali slovensk, naj imajo Nemci hrast, mi pa lipo, ali oni lipo, pa mi hrast, čast obema drevesoma, nobenemu se ne da nič očitati, oba imamo v čislih. Obe drevesi ste prekoristni Nemcem in Slovencem in eno kakor drugo je prijatelj vsem. Naj posnemajo Nemci svoj hrast, ki ga hočejo imeti menda kot znamenje moči, kreposti (ali kot znemenje malikovanja??). Naj nas ne skušajo slabiti, ampak naj nas krepijo in tudi naša pohlevna lipa jim bo bolezni lajšala!

Poučni in zabavni drobiž.

18letnico je praznoval dne 20. februvarija t. l. papež Lev XIII. kar je bil voljen rimskim papežem. Papež je praznoval ta lepi obletni spomin, čil in zdrav. Sedanji papež je 263. v vrsti papežev; mej njimi jih je bilo le 15, kateri so čez 18let sedeli na prestolu sv. Petra. Višjo starost, kakor jo je dosegel 86letni Lev XIII. doseglo je le še 7 drugih papežev. Velikemu papežu, katerega vzlasti Slovani čislamo, želi ob 18letnici njegovega papeštva ves katoliški svet, še mnogo let.

«Matica Slovenska» je ravnokar razposlala svoje knjige. Letos dobe člani petero knjig in sicer: Letopis, K. Glaser: Zgodovina slov. slovstva II. zvezek, K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi I. snopič, Dobravec: Črni oblaki. — Ivan Vrhovec: Čolnarji in brodniki po Savi (Zabavne knjižice IX zvezek) in Knezove knjižice II. zvezek, kateri obsega mej drugim Valjavčev životopis s podobo. Letošnje knjige odlikujejo se po dobri vsebini in lepi vnanji obliki. Obširneje o teh knjigah spregovorimo drugi pot.

Zdravilo za živčno mrzlico. Chantonesse, sedanji vodja Pasteurovega zavoda v Parizu, je izumil neko zdravilo za živčno mrzlico.

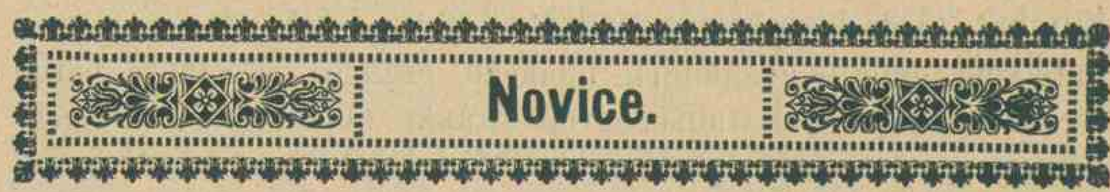

Deželni zbor kranjski.

V šestnajsti seji dne 11. februvarija se naznanijo sklepi tajne seje: 1. Ferdinand Omejcu se letna osebna doklada zviša za 100 gld. za toliko časa, dokler se ne premakne v višji plačilni razred. 2. Prošnja deželnega blagajnika Karola Žagarja, da bi se mu pri svoječasnem vpokojenji poleg redne plače 1500 gld. vštela v pokojnino tudi osobna doklada letnih 190 gld. se prosilcu vrača z opomnjo, da sedaj ni povoda za rešitev prošnje, ki se bode svoječasno primerno upoštevala. 3. Prošnja Viktorja Hofmana se vrača z opombo, da sedaj ni povoda za meritorno rešitev prošnje. 4. Ferdinandu Pfeiferju se dovoljuje pokojnine $^6/_8$ njegove redne plače. 5. Prošnji Franca Ravniharja, da bi se mu pokojnina zvišala za 400 gld., se ne more ugoditi. 6. Prošnji Antona Prelesnika, deželnega knjigovodje, za osebno doklado letnih 290 gld. se z ozirom na organizacijo dež. uradov z dne 17. febr. 1894. ne more ugoditi. 7. Deželni odbor se pooblašča, da

službniku Jožefu Šelkotu za zgradbo hiše po svoji previdnosti dovoli starega stavbinskega gradiva od razrušenih deželnih hiš. 8. Stražnemu nadzorniku v prisilni delavnici Francu Pavlovčiču se s 1. januvarijem 1896. dovoli osebna doklada. 9. Predlogu gosp. posl. Hribarja, da bi se gosp. deželnemu inženirju V. Hraskemu podelil naslov nadinženirja ali pa dež. stavbenega svetnika se z ozirom organizacije deželnih uradov z dne 17. febr. 1894. ne more ugoditi. 10. Deželnim primarijem se poviša osebna doklada na 200 gld. Posl. Hribar in tovariši stavijo nastopni samostalni predlog: Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, naj se, predno se spusti v meritorno reševanje predloga posl. dr. Žitnika in tovarišev glede ustanovitve deželne zavarovalnice z neobligatornim zavarovanjem proti požaru, toči in živinskim boleznim, obrne: a) do c. kr. zavarovalnega urada pri ministerstvu za notranje zadeve na Dunaju s prošnjo, naj bi mu blagovolil s tem izraziti svoje mnenje; b) do c. kr. osrednjega statističnega urada na Dunaju s prošnjo, da mu dopošlje statistični materijal o točah in živinskih boleznih v vojvodini Kranjski v letih 1880. do 1895. — Deželni predsednik baron Hein odgovarja na interpelacijo Kalanovo glede porabe vode Zgoše v radovljiškem okraju, zagovarja ondotno okrajno glavarstvo, ki je storilo svojo dolžnost in poudarja, da stvar stoji drugače, nego se v interpelaciji trdi in da cela prepirna zadeva še ni rešena. — Posl. Klun poroča o proračunu dež. zaklada za l. 1896. Potrebščine je 1,157.891, pokritja pa 1,091.993 gld., torej primankljeja 65.898 gld. Posl. Luckmann v splošni razpravi v daljšem govoru pojasnuje finančni položaj dežele. Stroški rastejo. Treba je misliti na dohodke. Pametno je, da se naklade počasi zvišajo. Boljše počasi za male odstotke, kakor pa nakrat za veliko. Vedno ne gre napravljati dolgov, da se dežela temu izogne, izjavlja govornik, da bo v podrobni razpravi predlagal povišanje doklade. Govornik poudarja, da v vseh kronovinah plačujejo večjo doklado. Posl. Povše prizna slabe financijelne zadeve dežele, a se izreka proti temu, da bi se že letos povišala doklada. Dež predsednik baron Hein izjavi imenom finančnega ministerstva, da se bo povišanje naklade na žganje za l. 1896 še dovolilo, zanaprej pa ni upati, da bi se tako visoka naklada še dovolila. Poslanec Hribar poudarja, kako rastejo deželne potrebščine, se strinja z Luckmanovim predlogom glede povišanja doklade, ker je treba, da se naredi red v deželnem gospodarstvu. Na izvajanja predgovornikov odgovarjata posl. Povše in Luckmann. Posl. dr. Žitnik se izreka proti povišanju doklad in ojstro prijema finančno stražo. Poročevalec Klun se izreče zoper povišanje doklad. Dež predsednik baron Hein odločno zavrne posl. dr. Žitnika, glede postopanja finančne straže, češ, da je ta pod varstvom imunitete sumničil finančne organe. Poslanec baron Schwegel pojasni stališče svoje stranke in se izreče za Luckmanov pre log glede povišanja doklad. Dež. predsednik baron Hein misli, da letos povišanje doklade še ni potrebno. Posl. Luckmann zavrača dež. predsednika barona Heina. Poslanec Murnik v imenu narodne stranke izjavi, da bo ta glasovala za 2 % povišanje, ker mora enkrat biti konec kopičenju dolgov. Govornik poudarja, da se na slabo letino in razne druge zadeve ni ozirati, če se hoče dobro gospodariti. Posl. Kalan se izreka proti povišanju doklade, ker bo kmeta hudo zadelo. Posl. Hribar ugovarja predgovorniku. Govorili so še posl. Povše, baron Schwegel in poročevalec Klun, ki je obširno ugovarjal povišanju. Preide se na to v podrobno razpravo. Poročevalec poroča: Potrebščina znaša: I. Za dež zbor 14.534 gld.; II. Za administracijo 65 540 gld.; III. Za deželno posestvo 6583 gld.; IV. Za deželnokulturne namene in vodne zgradbe 89 979 gld.; V. Za javno varnost 23 998 gld.; VI. Za zdravstvo 29.677 gld.; VII. Za dobrodelne naprave 292.980 gld.; VIII. Za pouk, omiko in dobrodelne namene 272,486 gld. Tu so vštete tudi nasvetovane podpore: 1. Dramatičnemu društvu 6000 gld.; 2. društvu „Theaterverein“ 6000 gld., 3. Muzealnemu društvu 400 gld., 4. Ciril Metodovi družbi 1000 gld., 5. Filharmoničnemu društvu (za tri leta po 300 gld. I. rok) 300 gld., 6. Dunajskemu „Studenten-Krankenverein“ 50 gl., 7. Graški podpiralni zalogi 150 gl., 8. „Asylverein“ na Dunaju 50 gld., 9. „Mensa academica“ na Dunaju 25 gld., 10. Podpornemu društvu slovenskih visokošolcev na Dunaju 200 gld., 11. Dunajskemu medicinskemu podpornemu društvu 20 gld., 12. „Freitischstiftung“ za tehnike v Gradcu 30 gld., 13. Podpornemu društvu na rudarski akademiji v Ljubnem 20 gld., 14. „Radogoju“ 200 gld., 15. Podpornemu društvu na spodnji gimnaziji ljubljanski 250 gld., 16. na gimnaziji novomeški 200 gld., 17. na gimnaziji v Kranju 100 gld., 18. na gimnaziji kočevski 100 gld., 19. na višji realki v Ljubljani 50 gld., 20. Luki Jeranu za ubege dijake 200 gld., 21. ljudski in dijaški kuhinji ljubljanski 100 gld., 22. novomeški dijaški kuhinji 50 gld., 23. dijaški kuhinji v Kočevju 25 gld., 24. „Narodni šoli“ 200 gld., 25. Dijaški kuhinji v Kranju 100 gld., 26. „Rudečemu križu“ 100 gld., 27. „Patriot. Frauenhilfsverein“ 50 gld., 28. Bolniškemu in podpornemu društvu pomožnih in zasebnih uradnikov 100 gld., 29. „Slovenskemu planinskemu društvu“ 200 gld., 30. Podpornemu društvu na filozofični fakulteti na Dunaju 20 gld., 31. Podpornemu društvu juridične fakultete na Dunaju 25 gld., 32. Podpornemu društvu dunajske „Hochschule für Bodencultur“ se predlaga 30 gld. iz deželnega kulturnega zaklada, 33. za strokovno šolo v Kočevju 250 gld. iz kredita za obrtni pouk, iz katerega naj se izplača tudi podpora 25 gld., dovoljena društvu „Verein für Knabenhandarbeit in Wien“. Tukaj ne posebej omenjene prošnje za podporo štev. XXVIII, LIII in CXI se po nasvetu finančnega odseka odklanjajo. IX. Za občila 114.170 gld.; X. Za priprego in vojaške namene 11 100 gld.; XI. Za primankljaj deželnega posojilnega zaklada 203 344 gld.; XII. Za razne potrebščino 33 500 gld. Skupna potrebščina znaša torej 1,157 891 gld. Posl. Kersnik nasvetuje k točki II. resolucijo, naj deželni odbor še tekom leta izda zdravstveni zakon, službeno navodilo za okrožne zdravnike in vse dodatne zakone. Posl. Hribar govori pri točki IV. o hipotečni banki, poudarja, kako bi bila ustanovitev te za deželo koristno in stavi resolucijo, ki gre na to, da deželni odbor poizveduje o uplivu hipotečnih bank drugod in da potem poroča v prihodnjem zasedanju. Posl. dr. Schaffer pravi, da pri nas ne kaže ustanavljati hipotečne banke, vendar se ne izreče proti resoluciji. Posl. Lenarčič priporoča vladi, da uvede pri nas žrebce dobre pasme. Posl. Hribar predlaga k točki VI. resolucijo, ki gre na to, naj dež. odbor že skoraj reši prošnjo glede izločitve nekaterih občin iz šmarijskega in njih priklopljenja zdravstvenemu okrožju ljubljanskemu. K točki VIII. predlaga posl. Hribar resolucijo, ki gre na to, naj c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaju izda nekatere slovenske šolske knjige; naj se izposluje potrjenje dveh že izdanih šolskih knjig in naj dež. odbor izda sam nekatere šolske knjige. K zadnjemu delu resolucije pripomnja posl. dr. Schaffer, da naj se ta v toliko premeni, da naj dež. odbor poizveduje, katere knjige so potrebne. Posl. Hribar se strinja s premembo. Posl. Kalan predlaga k točki VIII., naj se za nemško gledališče dovoli le 3000 gld.; za slovensko pa 6000 gld. podpore. Posl. dr. Tavčar pojasni stališče narodne stranke glede tega vprašanja in poudarja, da bo narodna stranka glasovala tudi za podporo 6000 gld. za nemško gledališče, to pa za to, ker ne zaupa katoliški stranki, da bi bila predlog stavila iz dobrega namena in hoče s tem predlogom le izzivati, kakor je izzivala pri volilni shodih, ko je volilcem napovedala, da se gledališče ne sme podpirati s kmetskimi žulji. Posl. dr. Schaffer odgovarja posl. Kalanu in podpira predlog finančnega odseka. Istotako posl. Hribar. Poročevalec Klun izjavi, da bo glasoval za Kalanov predlog. Pri glasovanju se Kalanov predlog odkloni. K IX. točki predlaga posl. Hribar resolu-

cijo glede pospešitve do gradnje ceste od Spod. Bernika do Vodic; da južna železnica zgradi novo oziroma popravi sedanje postajno poslopje v Ljubljani in da glede na to kako bi bilo priti v okom oviri prometa, ker južna železnica presekava Dunajsko cesto; dolenjska železnica naj ustanovi postajo za osobni in tovorni promet poleg mestne klavnice. Posl. Lenarčič želi, da dež. odbor vestno nadzoruje poslovanje cestnih odborov. Seja se prekine in nadaljuje ob $^1/_2$5 uri popoludne. Posl. Klun poroča dalje o proračunu dež zaklada. Dohodkov je: I Iz deželnega posestva 61.882 gld II Iz javnih naslovov 3.633 gld. III Raznih dohodkov 64.354 gld. Skupno pokritje znaša 129.869 gld, v primeri s potrebščino je toraj primankljeja 1,028.022 gld. Posl. Luckmann predlaga naj se naklada na finejše likere zviša od 6 gld. na 15 gld. od hektolitra. Posl. Murnik predlaga, naj se ta predlog z ozirom na to, ker poročevalec Klun ne ve, katero stališče bi zavzel pri tem vprašanju, odkaže finančnemu odseku, ki naj se takoj o stvari posvetuje. Predlogu se pritrdi, seja se prekine in finančni odsek se zbere k posvetovanju. Vspeh posvetovanja finančnega odseka je bil, da je ta sklenil Luckmanov predlog priporočati zborici. Poročevalec predlaga toraj imenom finančnega odseka: I. Skupna potrebščina dež. zaklada za l. 1896 v znesku 1,157 891 gld in skupno pokritje v znesku 129.869 gld. toraj s primankljajem 1,028.022 gld. se potrjuje. II. V pokritje primankljaja v znesku 1,028.022 gld. naj se za l. 1896. pobira: 1.) 40 % priklada za užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa v znesku 137.969 gld. 2.) nastopne naklade: a) od porabljenih likerjev in vseh poslajenih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 15 gl. b) od vseh porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkoholometra za vsako hektolitersko stopinjo 30 kr. obe v skupnem znesku 305.000 gld.; c) od vsacega hektolitra použitega piva ne giede na saharometersko stopinjo po celi deželi po 1 gld. v skupnem znesku 100 000 gl. Ta deželna naklada sme zadevati samo porabo, in ne sme zadeti ne izdelovanja in ne trgovine. V Ljubljani, katera velja za zaprto mesto, pobirati je deželna naklada pri uvozu kakor tudi pri izdelovanju piva; povračati je pa naklado pri izvozu piva iz Ljubljane v oni meri, po kateri je mestna občina ljubljanska zavezana, po obstoječih predpisih povračati mestne doklade. V ostalem ozemlju se ta naklada ne sme pobirati ne pri izdelovanju in ne pri uvozu v ozemlje dežele, ali v kateri kraj zunaj Ljubljane. 3.) 28 % priklada na vso predpisano vsoto vseh neposrednjih davkov z vsemi državnimi prikladami vred v znesku 419 155 gld. III V pokritje še ostalega primankljaja pooblašča se deželni odbor, da sme v pridobitev potrebnega denarja po potrebi prodati nekaj obligacij glavinskega deželnega premoženja do najvišjega denarnega zneska 35.000 gld. Dalje se deželni odbor pooblašča, da sme v pokritje že prej dovoljenih, pa dozdaj še neporabljenih kreditov po potrebi najeti posojilo do najvišjega zneska 50.000 gld, v dotacijo deželne blagajne pa še drugo posojilo do najvišjega zneska 100.000 gld., toraj oboje skupaj do najvišjega zneska 150.000 gld, od katerih naj bi se plačevale največ do $4^1/_2$% obresti in ki naj se prilično vračajo iz povračil in blagajničnih preostankov. IV. Deželnemu odboru se naroča, da dobi sklepom pod št. II in III. Najvišje potrjenje. V. V VIII poglavju, 5 naslovu „Potrebščine" dovoljuje se deželnemu odboru pri točkah d), e) in f) virement. Finančni odsek predlaga k proračunu dež. zaklada sledeče resolucije: I Z ozirom na ugodni uspeh deželne naklade na žgane opojne tekočine odmeri se za leto 1895. poslujočemu osobju posebna nagrada v znesku 5 % od vsega čistega dohodka, kateri po odbitih remanencah presega znesek 100.000 gld. Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti razdeli to svoto mej one pri pobiranju deželne naklade poslujoče osebe, katere se odlikujejo po posebni spretnosti in točnosti. Iz istega zneska naj se eventualno tudi primerno nagradi Zvonomir Zor. Ob jednem pooblašča se deželni odbor, da sme prav kakor lani plodonosno naložiti neki del tega zneska. II. Dež. odboru se naroča, da se vdeleži zakupne dražbe užitninskega davka na kranjskem kot ponudnik imenom dežele, in sicer pri vseh zakupnih dražbah, katere se bodo vršile do prihodnjega deželnozborskega zasedanja. III Dež odboru se naroča, da naj skuša pri najemanju posojil doseči kolikor mogoče nizko, k večemu po $4^1/_4$% obrestovanje. IV Dež odboru se naroča, da pravočasno izgotovi za deželni zbor namenjene predloge in jih kolikor mogoče vsaj 14 dnij pred pričetkom deželnega zbora g. poslancem pošlje na dom. Dalje se deželnemu zboru naroča, da stenografični posel v deželnem zboru uravna v smislu § 15 opravilnega reda, po katerem se imajo od govornikov pregledati govori v 24 urah po vsaki seji, potem pa nemudoma natisniti. V. Dež. odbor se pooblašča, s c. kr. vlado dosedanjo, provizorično pogodbo glede agrarskih operacij za tekoče leto podaljšati. VI Da se doseže in ohrani ravnovesje v deželnem budgetu, deželno prebivalstvo pa obvaruje prevelikih davčnih bremen, izreka deželni zbor, da je podpore in posojila za podjetja in naprave, katerih važnost v narodnogospodarskem, zdravstvenem in prosvetnem oziru se priznava urediti tako, da se bodo dovoljevale le do nekega gotovega zneska, kateri prekoračiti bode mogoče le s posebnim sklepom deželnega zbora. Nedotikajoč se podjetij in naprav, katerih izvršitev je že zagotovljena s kakim dosedanjim sklepom deželnega zbora, za katere je toraj višji kredit eo ipso že dovoljen, določajo se za dobo sedanjega zasedanja kot najvišji dopustni krediti: pri poglavju IV. nasl. 3—5, 10.000 gl. pri poglavju IV. nasl. 6. 20.000 gld., pri poglavju IV. nasl. 11, 20.000 gld, pri poglavju VIII nasl 8. točka a) in b) 10.000 gld., pri pogl VIII. nasl. 9. točka h) 15.000 gld. in pri poglavju IX nasl. 2. 20.000 gld; deželnemu odboru se pa naroča, naj vsakoletne proračune upoštevajoč vedno važnost in nujnost podjetij in naprav, ki se imajo podpirati, sestavlja strogo v okviru teh kreditov. VII. Glede na veliko gospodarsko važnost pogozdenja Krasa, čegar lega v bližini najvažnejšega državnega trgovskega pristanišča, je zlasti za lesno trgovino jako ugodna; dalje glede na to, da prebivalstvo Krasa od leta do leta bolje spoznava koristi, ki izvirajo iz pogozdovanja in si zato samo želi hitrejšega in intenzivnejšega delovanja v tem oziru; konečno glede na to, da bode pogozdenje Krasa prav izdatno povzdignilo davčno zmožnost prebivalstva: pozivlja se visoka vlada, zvišati kar najizdatneje vsakoletni prispevek za pogozdovanje Krasa VIII. Za l. 1896. proračunjeni nedostatek gledališkega zaklada v znesku 2.912 gl. pokrije naj se, v kolikor bi v to ne zadostovali blagajnični prihranki, iz deželnega zaklada. Posl. Luckmann stavi svoj že napovedani predlog naj se deželna doklado na direktne davke zviša od 28 % na 30 %. Prelagatelj dobro utemelji svoj predlog. Pri glasovanju se sprejme Luckmanov predlog proti glasovom kmetskih poslancev. Ostali predlogi finančnega odseka se sprejmo soglasno, istotako vse stavljene resolucije. Posl. dr. Papež poroča o izvršitvi sklepov, katere je storil dež. zbor v seji dne 29. julija 1895. vsled potresne katastrofe. Deželni odbor je izdal za razne stvari 131 803 gld. $99^1/_2$ kr. Poročevalec predlaga, naj se odobri poročilo in sprejme nasvet: Sedanji deželni dvorec naj se podere in se deželni odbor pooblašča, da odredi takojšnje podiranje. V ta namen potrebni kredit se mu dovoljuje Na mestu, kjer stoji sedanji dvorec, se ima sezidati novo poslopje po načrtu, kateri se odobri v letošnjem zasedanju po Velikinoči. Dozidati je podrti del deželne hiše v Gosposkih ulicah in v Salendrovih ulicah in sezidati novo tako imenovano Pogačnikovo hišo v Salendrovih ulicah, to pa po načrtih, ki se pozneje odobre Ker sezidava teh poslopij prouzroči deželi najmanj 700.000 gld. stroškov in ker je dežela imela vsled potresa

131.803 gld. 99½ kr. izrednih izdatkov, prosi se vlada, da dovoli deželi 200.000 gld nepovratne podpore in 400.000 gld. brezobrestne ponapredščine Posl. Hribar se pritožuje, da vlada daje posojila in podpore le ad personam in ne morejo teh biti tudi deležni teh nasledniki Predlog se na to sprejme. — Posl dr. Majaron poroča o Hribarjevem samostalnem predlogu glede oprostitve po potresu poškodovanih poslopij od dež. priklad. Poročevalec predlaga, naj se za zdaj dovoli oproščenje od deželnih priklad za dobo 5 let in priporoča dotični zakonski načrt. Posl. Hribar predlaga še nastopne resolucije, katere obširno utemelji: I. Visoki deželni zbor skleni: Da se ne omejujejo dobrote, katere so se nameravale z zakonom z dne 1. julija 1895 drž zak. št. 94 nakloniti prebivalstvu Ljubljane in drugih vsled potresa 1895. zadetih krajev na Kranjskem in Štajerskem, pozivlja se visoka c. kr. vlada nujno in z vsem naglasom, da: 1. ne odreka v § 2. imenovanega zakona dovoljenih brezobrestnih ponapredščin v tacih slučajih, v katerih je prvotni lastnik prodal svoje poškodovano ali razdejano poslopje drugemu z namenom, da ga le-ta popravi ali na novo sezida. 2. prizna davčne olajšave v smislu § 3. zakona z dne 23. junija 1895. drž. zak. št. 88, v polni dopustni meri tudi onim hišnim posestnikom, ki so za popravo svojih poškodovanih poslopij dobili zagotovljeno ali izplačano državno nepovratno podporo ali brezobrestno ponapredščino. II. Visoki deželni zbor skleni: Prošnja mestne občine ljubljanske, da se hišnim posestnikom ljubljanskim za škode, katere jim je prouzročil potres l 1895. poleg podpor dovoljenih jim z zakonom z dne 6. julija 1895. drž. zak. št. 94 nakloni še daljša državna podpora 1,500.000 gld. brezobrestne ponapredščine in 1,000 000 gld. 3 %nega posojila, spoznava se z ozirom na način cenjevanja potresnih škod v mestu ljubljanskem in na škode ki so se šele kasneje konštatovati zamogle, za popolnoma opravičeno in visoka c. kr. vlada se naprosi, da je uvaževati blagovoli III Visoki dež. zbor skleni: Visoka c. kr. vlada se naprosi, naj iz javnih ozirov blagovoli ljubljanski grad in k istemu spadajoče posestvo odstopiti brezplačno v last mestni občini ljubljanski, predpostavljajoč, da jih ista sprejme. Poslanec Povše predlaga, naj se resolucija glede posojila in podpore raztegne tudi na ljubljansko okolico. Predlogu finančnega odseka in resolucije Hribarjeve z dastavkom posl. Povšeta zbornica pritrdi. — Posl. dr. Majaron poroča o § 9. in 10 stavbinskega reda, katera sta se bila vrnila odseku Odsek se je izrekel z neznatno večino za premembo glede razlastitve, kakor jo je predlagal poročevalec Posl. dr. Tavčar se izreka proti premembi, se le boji, da bi se sankcija zakona ne zavlekla in predlaga, naj se sprejmeta ta dva paragrafa po prvotnem načrtu Dež. predsednik baron Hein pritrja dr Tavčarju. Poročevalec dr. Majaron ugovarja predgovornikoma in odločno zagovarja odsekov predlog. Pri glasovanju se odsekov, oziroma Majaronov predlog odkloni in sprejme dr. Tavčarjev. Na to prevzame zopet poročanje posl. dr. Tavčar in se konečno odobri ves zakonski načrt stavbenega reda za mesto ljubljansko. Zbornica izreče na predlog posl. Hribarja priznanje dež. predsedniku in dež. poslancu dr. Tavčarju, ki sta si pridobila velike zasluge za rešitev stavbenega reda. — Posl. Lenarčič poroča o resoluciji glede železnice Celovec-Loka-Divača. Odsek se ni mogel odločiti za kako premembo in predlaga, da se naj ta resolucija, ki se izreka za progo Celovec-Loka-Divača, sprejme. Posl. baron Schwegel ne more biti za resolucijo Poslanec Globočnik stvarno in obširno dokazuje, da bi bila edino železnica preko Loke koristna za Kranjsko. Železnica preko Bohinja ne bi ugajala. Posl Modic, Zelen in Klun priporočajo tudi resolucijo glede proge Divača-Loka-Celovec. Posl. dr. Tavčar poudarja, da je bil dež. zbor vedno za to progo. Le reklo se je, če bi bila ta proga nemogoča, da se zadovolji z drugo, ki bi šla preko Kranjske. Tega se drži zbor tudi danes. Stališča, na katero se je postavil posl. baron Schwegel, da naj se zbor ne izreče za nobeno progo, ne more deželni zbor zavzeti. Konečno se sprejme resolucija, kakor jo je v odseku predlagal poslanec Globočnik in ki se glasi; „Ker bi bilo za kronovino Kranjsko in tudi za celo državo velike koristi, če bi se Trst, kot najvažnejše našo trgovsko pristanišče zvezal po drugi samostojni in krajši železnični progi, kakor je sedanja s severnimi deželami, izreka dež. zbor, sklicujoč se na svoj sklep v seji 20. januvarija 1886. željo, da bi se c. kr. avstrijske državne železnice dopolnile s progo Divača-Loka in s progo Kranj-Celovec preko Karavank. Dež. odboru se naroča, da ta sklep prijavi visokemu c. kr. železničnemu ministerstvu v blagovoljno uvaževanje". Posl. Kersnik poroča o predlogu posl. Povšeta o osnovi kmetijskih zadrug in po obširnem utemeljevanju predlaga resolucijo, naj vlada predloži državnemu zboru zakonski načrt o snovanju zadrug, kateri se bo vestno oziral na gospodarske in druge razmere v naši kronovini. Resoluciji zbornica pritrdi — S tem je bil dnevni red končan in deželni predsednik baron Hein naznani Najvišji sklep, da odloži zasedanje deželnega zbora po Velikinoči — Deželni glavar Detela na to zaključi sejo.

— **Pri nadomestni državnozborski volitvi** za notranjska in gorenjska mesta dne 25 febr. t l. je zmagal sijajno kandidat narodne stranke preč. g. kurat in deželni arhivar Anton Koblar z večino 218 glasov. Oddanih je bilo 748 glasov, od katerih je dobil kandidat narodne stranke g. Koblar 483 glasov, kandidat katoliško-narodne stranke gosp. Gabrijel Jelovšek dež posl. in župan na Vrhniki pa 265 glasov. Razmerje glasov v posameznih mestih je bilo nastopno: V Kranju 90 glasov Koblar, 3 Jelovšek; v Škofji Loki 57 glasov Koblar, 13 Jelovšek; v Postojini 65 glasov Koblar, 20 Jelovšek; v Idriji 126 glasov Koblar, 28 Jelovšek; v Ložu 21 glasov Koblar, 2 Jelovšek; v Radovljici po 34 glasov Koblar in Jelovšek; v Tržiču 14 glasov Koblar, 24 Jelovšek; v Kamniku 57 glasov Koblar, 62 Jelovšek; na Vrhniki 19 glasov Koblar, 79 Jelovšek. S to volitvijo so mesta pokazale zopet svojo vrlo narodno lice.

— **«Glasbene Matice» koncerta** na Dunaju bota dne 23 in 25. marcija t. l. v veliki dvorani glasbenega društva. Mešani pevski zbor, ki bo nastopil pri teh dobrodelnih koncertih v dunajski prestolnici, močan bo najmanj 170 oseb. Sedaj se zbor pridno vadi za to veliko podjetje Vspored koncertov bo raznovrsten, proizvajala se bodo velika umetniška dela poleg lepih naših narodnih pesnij.

— **Volilni shod,** katerega je sklical dež. poslanec g. Ivan Hribar minolo nedeljo v Narodnem domu, je bil prav dobro obiskan. Natančnemu poročilu delavnega poslanca je shod z dobro-klici pritrjeval in izrekel poslancu soglasno in z navdušenjem popolno zaupanje

— **Znižanje zemljiškega davka.** Davčni odsek poslanske zbornice je znižal glavno svoto zemljiškega davka za 1½ mlijona gld. Upati je, da prodere ta predlog tudi v zbornici Našemu kmetu bi bilo s tem nekoliko olajšano veliko davčno breme.

— **Umrl** je v Ljubljani nagloma advokat dr. J. Sajovic v 59. letu svoje starosti

— **Sneg** je zadnje dni odel zemljo. Ker je upati, da kmalu zgine, bo le prava dobrota za polja in za zopetno oživitev studencev, ki so se vsled dolgotrajnega suhega vremena že zelo posušili, in se je že po raznih krajih čutilo pomankanje vode.

— **Slovensko planinsko društvo** je pri svojem občnem zboru dne 24. febr. imenovalo preč g. Jak. Aljaža, župnika na Dovjem in to za zasluge, katere si je stekel za slovensko planinarstvo, častnim članom.

— **Izpred porotnega sodišča.** Dne 24. t. m. se je pričelo pri tukajšnjem deželnem sodišču letošnje prvo porotno

zasedanje. Pri prvi obravnavi je bil obsojen na 5 let težke ječe 43letni delavec Fr. Jurjevec iz Boršta pri Brdu, ker je v nekem prepiru udaril s sekiro po glavi Janeza Urbanijo, da je ta umrl. — Pri drugi obravnavi je bil obsojen na 4 leta težke ječe 19letni tesar Franc Sever iz Črnuč, ker je oropal nekega berača za 80 kr. — Dne 25 t m. je bil obsojen na 8 let težke ječe 20letni hlapec Alojzij Jež iz Gradišč pri Vipavi, ker je dne 19. januvarija t. l. zvečer na vasi z nožem sunil dva fanta v trebuh tako, da sta umrla. 19letni Janez Petrič, ki je bil obtožen kot sokrivec tega uboja, je bil oproščen. — Isti dan je bil obsojen na 6 let težke ječe neki 64letni Jernej Volf iz Lokev na Hrvatskem. Volf je bil že desetkrat kaznovan zaradi tatvine in je vse kazni presedel že 28 let po raznih ječah.

— **Velik požar** je uničil 14 poslopij na pepelnico popoludne v Dolenjih pri Jelšanah v ilirsko-bistriškem okraju. Ilirsko-bistriški in trnovski gasilci so prišli na lice požara in le tem se je zahvaliti, da ni pogorela cela vas.

— **Nova pošta** se odpre z dnem 1. marca t. l. v Trebelnem na Dolenjskem.

„Amerikanski Slovenec“ priobčuje v 7. št. naslednji dopis iz Londona od našega rojaka Aleksandra Tomana: John Bull (Anglija) je ravno zdaj obdan z homatijami in nevarnostmi, kakor še malo kedaj v zgodovini.

Pred par meseci je ponosni Albion poslal močno ladijno krdelo v „Zlati rog“, kakor se morski preliv pred Carigradom imenuje, da iztirja od sultana pravice tlačenim Armencem v mali Aziji. Skrivni nagon mu je pa le bil, si kolikor mogoče si turških deželâ v slučaju razpada tega cesarstva, prisvojiti. Kazal se je, kakor bi on mogel ukazovati ne le nasledniku Mohameda, ampak tudi vsi ostali Evropi. Druge vlade, poznajoče perfidnost Albionovo, so slutile njega pravi namen, zato se je angleška dobra volja, pomagati Armencem, omlačila in turški meč divja med tem nesrečnim narodom ravno tako, kakor poprej.

Ni še štiri tedne tega, ko je angleška vlada vkrcala 1500 vojakov, kateri so imeli nalogo, da vpokore ashantee-škega kralja Prempeh-ja in to radi preziranja neke zahteve angleškega governerja, kateri vlada angleški teritorij nahajajoč se v soseščini imenovanega afrikanskega kralja. Šest mesecev so poslanci tega kralja v Londonu čakali in prosili, da jih kolonijalni minister Chamberlain sprejme, naznanili so celemu svetu, da se njih kralj v zahteve angleške vlade uda — toda vse to ni pomagalo nič, angleški vladi ni bilo dosti in smrt in pogin so nesli med uboge ondotne divjake edino le v svrho, da zadoste svoji deželohlepnosti in roparskemu nagibu.

V južni Ameriki, kjer so Angleži sosedje republike Venezuele, gledajo poželjivo čez svoje meje tja, kjer leži zakopana zlata ruda v Venezueli in leta in leta že skušajo na vse načine to svojo željo vresničiti. Pripravljali so se zadnji čas s silo orožja kratkim potom naskočiti zlate bogate kraje, pa Cleveland, predsednik Zjedinjenih držav je čvrsto in mogočno zaklical John Bullu: Stoj! Ni Američanom, ni nobeni evropskih vlad ni dovoljeno svoje že obstoječe tukajšnje kolonije povekšati. Predsednik Monroe je to načelo zapustil kot neprecenljivo svetinjo severo-ameriškemu narodu in kdor se ne ravna po besedah tega načela, proti temu se bo vzdignil celi ameriški narod z orožjem v roki ter ga pognal nazaj čez morje“. Tako moško in čvrsto je govoril Cleveland angleški vladi nasproti; amerikanski orel je zavrisnil in ta vrisk je odmeval v vseh srcih ameriškega ljudstva. Kakor bomba je Clevelandovo poročilo padlo med angleško ljudstvo. Ljudje so strmeli, sapa jim je uhajala in popraševali so se: ali je to res! To mora biti le volilni „trick“, čas predsednikove volitve se bliža in Cleveland hoče zopet voljen biti ter se hoče na ta ceni način volilcem prikupiti. Tako so ugibali pa motili so se. Vsa poročila kažejo, da so Američani pripravljeni „Monroe doctrino“, ako treba tudi z vojsko vzdržati. (Konec sledi.)

— **Poskušen rop v Brnu.** V prodajalnico prodajalke povojenega mesa Biowatky je prišlo te dni več našemljenih roparjev in so od nje zahtevali 500 gld. Ko je prodajalka klicala na pomoč, so se roparji ustrašili in zbežali.

— **Bogat posestnik obesil.** V Šopronju obesil se je jako bogat posestnik Lenk. Kaj je povod temu, se ne ve.

— **Umor.** V Nyireghyazi na Ogerskem sta premožnega posestnika Janeza Zampoboja umorila njegova žena in njegov devetnajstletni sin, ko je spal. Mater in sina so zaprli.

— **Mohamedansko mošejo** so otvorili v nedeljo v Gradcu za tamošnje vojake mohamedanske vere. Mošejo je blagoslovil vojaški Imam Hasin efendija Dogdovič in mu je asistiral Hodže Dantovič, kateri ostane kot vojaški mohamedanski duhovnik v Gradcu Slavnosti se je udeležilo 300 mohamedanskih vojakov in vsi častniki tamošnjega bosenskega batalijona.

— **Rumena mrzlica.** Na potu v Brazilijo je na italijanski ladiji „Lombardia“ bila se pojavila rumena mrzlica. Ko je prišla v Rio de Janeiro, je bilo na ladiji 150 bolnikov, od katerih jih je 50 umrlo

— **Novi denar.** Avstro-ogerska banka baje izda bankovce po 10kron. Država pa misli dati kovati iz najfinejšega srebra srebrnjake po 5 kron

— **Izsiljen rop.** Henrik Haas, trgovec z moko v Budimpešti je pred tremi leti razglasil, da mu je oropana prodajalnica. To naznanilo je bilo popolnoma izmišljeno, in je bilo za pretvezo, da je napovedal konkurz. Stvar se je pa izvedela in te dni so žida zaradi tega obsodili v $2^1/_2$letno ječo.

— **Plaz** je razrušil neko vas blizu Trapecunta na Turškem Blizu sto ljudij je mrtvih, več pa ranjenih.

— **Goreča vagona.** Na sv. Matije dan sta užgala se dva s slamo naložena vagona na železnici mej Tržičem in Nabrežino Ko so osamili goreča vozova, je peljal prvi del vlaka v Nabrežino. Po drugi del je pa prišel pomočni stroj, ki ga je peljal nazaj v Tržič.

— **Zakopan zaklad.** Te dni je neki vrtnar v Nizzi, kopajoč na svojem vrtu, našel škrinjico, v kateri je bil 40.000 frankov vreden zaklad, namreč razne dragocenosti, katere so bile pred dvema letoma neki miss Whate ukradene.

— **Zvest blagajnik.** Blagajnik srbske državne blagajnice je pred nekaj dnevi izginil. Pri skontraciji se je konstatovalo, da manjka v blagajnici jeden milijon frankov. Najbolj žalosten bo vsled tega gotovo razkralj Milan.

— **Bančnega ravnatelja so zaprli.** Pri banki v Bückenburgu na Nemškem so zasledili nerednosti. Bančnega ravnatelja Lindnerja so zaprli

— **Dvestoletnica 8. huzarskega polka.** Osmi huzarski polk slavil je te dni svojo 200letnico v Celovcu. Osnoval se je dne 20. februvarija 1696. leta Pod princem Evgenom bojeval se je ta polk proti Francozom in Turkom. Njegova hrabrost dokazuje to, da je iz tega polka že 16 častnikov dobilo Marije Terezije red.

— **Čudni zaroti** prišli so na sled v Novem Jorku. Zarotniki mislili so razstreliti z dinamitom državno zakladnico in potem si pa prisvojiti, kolikor je moč denarja. V zakladnici je že 73 milijonov dolarjev cekinov. Policija je pa zarotnike zaprla Mej njimi je več oseb iz boljših krogov.

— **Dinamit v svinčniku.** Minolo nedeljo hotel si je v Nikelsburgu dvanajstletni sin čevljarja Matije Kellnerja ospičiti neki svinčnik. Ko je svinčnik obrezoval, je zadel nož na neko trdo stvar. Da to premaga je fant huje z nožem pritisnil. Svinčnik se je razletel, kajti v njem je bila udelana dinamitna patrona. Dečku je odtrgalo na levi roki tri prste, na desni palec in poškodovalo ga po obrazu. Sodi se, da je kak anarhistični delavec vdelal v svinčnik dinamitno patrono in da je svinčnik bil komu drugemu namenjen.

Častitim gospodom volilcem gorenjskih in notranjskih mest in trgov.

Iskreno se Vam zahvalim, da ste mi pri včerajšnji volitvi v tako obilnem številu izkazali zaupanje. Kot poslanec sem si svest svojih dolžnostij in odgovornosti proti volilcem. Posebno pozornost bodem obračal na narodne in socijalne težnje volilcev in vsega slov. naroda.

Anton Koblar,
drž. poslanec.

V Ljubljani, 26. februvarija 1896.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 15. febr. 1896. Pšenica gld. 8·— kr, rž gld. 7·50 kr., ječmen gld. 6·30 kr., oves gld. 7·— kr, ajda gld. 7·40 kr., proso gld. 6·30 kr., turšica gld. 5·50 kr., ječa gld. 12·— kr., grah gld. 12·— kr., fižol gld. 12·— kr. Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Išče se kupiti
za **tri sobe dobro** in **snažno ohranene**
hišne oprave
za oddati do
konec meseca majnika t. l.
Ponudbe se zamorejo za **eno, dve** ali **vse tri sobe** napraviti.
Kaj več se izve pri upravništvu „Novic“.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 26. febr. t. l.: 2, 25, 72, 84, 27
Na Dunaji dne 22. febr. t. l.: 2, 33, 36, 29, 62.
V Gradci dne 22. febr. t. l.: 75, 63, 87, 66, 40.

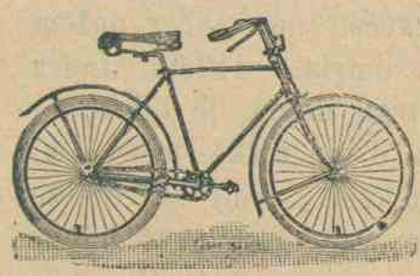

Svoji k svojim!
Kolesarji pozor!
Najnovejša pnevmatična kolesa se zvonci, svetilnicami, zračnimi pihalkami in z vsemi pripravami, prodajajo se zdaj po 110 in 120 gld.*) komad pri dobro znani in pošteni domači tvrdki:

JAKOB ŠTRUKELJ
zaloga koles. (13)
TRST, trg velike vojašnice, TRST

Jamči se za vsako kolo 1 leto. Omenjenih koles ni primerjati onim, katere ponujajo v časnikih dvomljive tovarne in tvrdke po nizkih cenah, temveč ta so zelo močna, lepa, lehka in trpežna. Na zahtevanje pošlje se fotografijo dotičnega kolesa.

To priložnost naj porabijo sedaj tudi oni, ki bi se radi naučili voziti. Vsakemu kolesu dodá se tiskan navod, kako je je treba rabiti in v redu držati, kako se rabi orodje in kako se vsakdo sam lehko nauči voziti v malo dneh in brez nevarnosti.

V tej **veliki** zalogi prodajajo se tudi **rabljena** pnevmatična kolesa se zvonci, svetilnicami, pihalkami in z vsem potrebnim orodjem po 70, 80 in 90 gld. komad.

Stara kolesa s trdim kavčukom, pripravna za začetnike, prodajajo se po 30, 40 in 50 gld. komad. — **Vsa** zgoraj omenjena kolesa prodajajo se jedino le proti gotovemu plačilu.

Naročbe se točno izvršujejo na vse kraje, voznine proste.

Pisma, naročbe in brzojavke naj se adresirajo na pisarno:

Jakob Štrukelj, Sv. Ivan, št. 624, pri Trstu.

☞ Kolesarji pozor! ☜

*) Znižale so se cene kolesom, radi novih in velikih pogodeb s tovarnami in tudi radi množine koles, nahajajočih se v zalogi, katera se zdaj radovoljno oddado po tako nizkih cenah.

Krasni uzorci se pošiljajo zastonj in poštnine prosto na zasebne naročnike. Zelo obširne uzorčne knjige, kakor jih še ni bilo, dobe **krojači** nefrankovane. (3)

Blago za obleke.

Peruvien in **dosking** za visokočastito **duhovščino**, predpisano blago za **c. kr. uradniške uniforme**, za **veterance, požarne brambe, telovadce, livreje**, sukno za **biljarde** in **igralne mize, prevlake za vozove.** Največja zaloga štajerskega, koroškega in tirolskega **lodna** za gospe in gospode po prvotnih tovarniških cenah in v takih izbirah, da jih 20kratna konkurenca ne zamore nadomestiti. Največja izbera ogrinal za **dame** v najmodnejših barvah, perilno blago, potne pléde od 4 do 14 gld.

Krojaške potrebščine (podvlaka, gumbe, šivanke, sukanec itd.) Vredno, pošteno, trpežno, čisto volneno sukneno blago in ne cene cunje, ki niti niso vredne **krojaškega dela**, priporoča:

JAN. STIKAROFSKY,
v Brnu (središče avstrijske suknene trgovine).

Največja zaloga sukna v vrednosti ½ milijona goldinarjev

Pošilja se le po povzetji.

Svarilo! Agentje in krošnarji radi prodajajo svoje malovredno blago pod imenom „Stikarofsky“. Da se takim **sleparijam** v okom pride, javim, da tem ljudem sploh svojega blaga ne prodajam.

Odgovorni urednik: **Avgust Pucihar.** — Tisk in založba: **J. Blasnikovi nasledniki.**